

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIV TA‘LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT
O‘ZBEK TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI**

**O‘ZBEK TILI TARAQQIYOTI VA
XALQARO HAMKORLIK
MASALALARI**

**XALQARO ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYA MATERIALLARI**

2025-yil 18-oktabr

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT O‘ZBEK
TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI**

**O‘ZBEK TILI TARAQQIYOTI VA XALQARO HAMKORLIK
MASALALARI**

Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya materiallari

2025-yil 18-oktabr

Toshkent – 2025

XORAZM DIALEKTAL ZONASINING QIPCHOQ SHEVALI AREALLARI KIPCHAK DIALECT AREAS OF THE KHOREZM DIALECT ZONE

DOI: [10.52773/tsuull.conf.2025.18.10/DXZH2789](https://doi.org/10.52773/tsuull.conf.2025.18.10/DXZH2789)

Alimardanov Elyor Ilxom o'g'li

filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Alisher Navoiy nomidagi ToshDO'TAU

Toshkent, O'zbekiston

alifiroqiy.95@gmail.com

ORCID ID: 0009-0007-5889-6371

Annotatsiya. Xorazm shevalari tadqiqotchilar tomonidan tasnif qilingan bo'lib, bunda Y. D. Polivanov va F. Abdullayev kabi olimlarning xizmati katta. Y. D. Polivanov Xorazm shevalarini Janubiy Xorazm, Shimoliy Xorazm va O'rta Xorazm shevalariga ajratsa, F. Abdullayev Xorazm shevalarini 2ga o'g'uz va qarluq shevalariga ajratadi. Shuningdek, Y. Ibragimov Xorazm shevalarining areal lingvistik tasnifini (Xorazm viloyati bundan mustasno) amalga oshirdi. Biz ushbu maqolada Xorazm dialektal zonasining qipchoq shevali areallarini belgilashni maqsad qildik. Ishda ba'zi o'rinlarda bizgacha o'rgangan olimlar, xususan, F. Abdullayev va Y. Ibragimovlarning tasniflariga murojaat qilindi.

Kalit so'zlar: Xorazm dialektal zonasi, til, sheva, lahja, dialekt, qipchoq, areal.

Annotation. Khorezm dialects have been classified by researchers, with the great contribution of scientists such as Y. D. Polivanov and F. Abdullaev. Y. D. Polivanov divides Khorezm dialects into Southern Khorezm, Northern Khorezm and Central Khorezm dialects, while F. Abdullaev divides Khorezm dialects into two: Oghuz and Karluk dialects. Y. Ibragimov also carried out an areal linguistic classification of Khorezm dialects (excluding the Khorezm region). In this article, we aimed to determine the Kipchak dialectal areas of the Khorezm dialectal zone. In some places, the work refers to the classifications of scientists who have studied before us, in particular, F. Abdullaev and Y. Ibragimov.

Keywords: Khorezm dialectal zone, language, dialect, dialect, Kipchak, area.

F. Abdullayev Xorazm qipchoq shevalarini **ž**-lashgan, **j**-lashgan va **ä**-lashgan shevalar sifatida 3 turga ajratib, **ž**-lashgan shevalarga Gurlan tumanining Oqqum qishlog'i, Marbugat qishlog'ining shimoliy-sharqiy, Vazir qishlog'ining shimoliy-g'arbiy, Amudaryo tumani Xitoy, Beshtom, Qilichboy qishloqlari Amir Temur (eski Kalinin) qishlog'ining shimoliy-sharqiy qismlarini kiritadi [Абдуллаев, 1961: 259-266]. Ammo kuzatishlardan ma'lum bo'ldiki, Gurlan tumanida uning tomonidan qayd etilgan **j** tovushi o'rnida sistematik ravishda **ž** keladi (*жоқ* = *žoq*, *жол* = *žol*, *жъгърмә* = *žigirtmä*, *жамав* = *žatav*, *жахиъ* = *žaxši*, *жъл* = *žil*, *жаш* = *žaş*) [Абдуллаев, 1961: 260] deb bergan fakti o'z isbotini topmadi. Shu

jihatdan bo'lsa kerak, Y.Ibragimov Janubiy Orolbo'yi o'zbek shevalari qipchoq guruhini 3 turga: a) Gurlan-Beruniy (o'zbek tilining **j**-lovchi qipchoq tur shevasi), b) Xo'jayli-Qipchoq (**ž**-lovchi // **j**-lovchi qipchoq tur shevasi) va d) qo'ng'irot (o'z lisoniy xususiyatiga ko'ra, qoraqalpoq tiliga yaqin) shevalariga ajratadi hamda Gurlan-Beruniy shevalarini **j**-lovchi shevalar sifatida keltiradi [Ибрагимов, 2000, 35-36]. Shuningdek, Y.Ibragimov F.Abdullayevning **ž**-lovchilar chegarasini belgilashda noaniqliklarga yo'l qo'yganligini quyidagicha ta'kidlaydi: "Uning yozishicha, **ž**-lovchi sheva vakillari Amudaryo tumani Xitoy qishlog'ining shimoli-g'arbiy qismida, Amudaryo tumanining sobiq Gorkiy, Pushkin, Kalinin qishloq kengashlarida yashaydi va **ž**-lash Mang'it shahrining tuman markazini o'z ichiga oladi (uch tomondan, ya'ni shimoli-sharqi va janubdan), bu yerda aholining asosiy qismi **ž**-lovchi shevadan foydalanadi; [Abdullayev, 1961: 259-260]. Bizning aniqlashimizcha, tuman markazining sharqiy va janubiy qismida o'zbek tili qipchoq shevasining **j**-lovchilar vakillari yashaydi" [Ибрагимов, 2000, 39-40].

1. Gurlan shevalari. Bu tip shevalarga Gurlan tumani Saxtiyon, Chinobod, Eshimjiron, Olg'a, Namuna, Guliston, Vazir, Navoiy qishloqlari kiradi. Y.Ibragimov Gurlan-Beruniy tip shevalariga Beruniy, Amudaryo, Gurlan tumani qishloqlarini kiritadi [Ибрагимов, 2000, 36]. Ammo mazkur shevalarni alohida ajratish uchun yuqorida To'rtko'l-Ellikqal'a shevalarini alohida keltirishga asos bo'lgan omillarni sabab qilish mumkin. Y.Ibragimov Gurlan-Beruniy tip shevalarida **o** (**ö**), **o**, **э** (**e**) o'rta-keng unlilari anlautda diftonglashuvi, asosan, Beruniy tumani Biybozor qishlog'i, Amudaryo tumani Xitoy qishlog'i, Gurlan tumani Oqqum qishloqlarida kam bo'lsa-da uchrashini ta'kidlaydi, *ʻоҗэр, ʻонқан, ʻэчки, ʻэчкамар, ʻэл* [Ибрагимов, 2000, 38]. Shuningdek, olim Gurlan-Beruniy shevalarida **ž-lashish** Janubiy Orolbo'yi o'zbek shevalari boshqa Xo'jayli-qipchoq, Qo'ng'irot shevalariga qaraganda kam uchrashini, Gurlan, Beruniy va atrof qishloqlar shevalarida **ž-lashish** deyarli sezilmasligini alohida qayd etadi, qolaversa, Mang'it va Beruniydan shimol hamda g'arb tomonlarga borgan sayin **ž-lashish** kuchayishini aytib, bu ko'proq qoraqalpoqlar, qozoqlar va **ž-lovchi** qipchoq tur shevalariga tegishli qishloqlarga yaqin joylardagi shevalarda ko'proq uchrashini qistirib o'tadi [Ибрагимов, 2000, 35-36]. Shu jihatdan, Gurlan shevalarida diftonglashuv va **ž-lashish** sporadik ko'rinishga ega, lekin Beruniy shevalarida olim qayd etganidek, qozoq, qoraqalpoq va **ž-lovchi** qipchoq shevalari bilan yaqin yashash tufayli bu holat ortib boraveradi. Ushbu omillar sabab Gurlan shevalarini alohida tur sifatida keltirishga asos bo'ladi.

2. Amudaryo-Beruniy shevalari. Beruniy va Amudaryo tumanlari (oraliq shevalardan boshqa) shevalarining o'ziga xos xususiyati To'rtko'l-Ellikqal'a tip shevalarida bo'lgani kabi bu shevalarda o'ziga xos oraliq xususiyatlar mavjud. Arealdagi o'zbek, turkman, qozoq, qoraqalpoq tillari bir-biriga ta'sir etadi. Lekin bu oraliq xususiyatlar mazkur tip shevalarini oraliq shevalar sifatida gavdalantirmaydi. Sababi arealdagi barcha til va shevalar kontakti o'zbek tili, aniqroq, aytadigan bo'lsak, Urganch-Xiva shevalari dominantligi ostida ro'y beradi. Lekin arealdagi ba'zi kichik hududlarni oraliq shevalar tarkibiga kiritish

to'g'ri bo'ladi. Masalan, Amudaryo tumanining O'zbekiston, Oq Oltin, Navro'z, Zarbdor, Qipchoq, Xitoy, Qilichboy, Xoja, Quyin qishloqlarida o'zbeklar bilan birga qoraqalpoqlar yashaydi va bu qishloqlarda o'zbek-qoraqalpoq kontakti ro'y beradi [Kurbanbaeva, 2020: 25].

3. Xo'jayli shevalari areali. Bu tip shevalar Xo'jayli tumani, Amudaryo tumanining Xonjig'ali, Qangli, Basu, Bo'z qishloqlari, Nukus tumani Nazarxon qishlog'i kabi hududlarni qamrab oladi. Y.D.Polivanov o'zbek shevalari tasnifida Xo'jayli shevalarini Gurlan shevasi bilan birga qipchoq lahjasining **j**-lovchi O'rta Xorazm dialektiga qo'shadi. Aytish joizki, **j**-lashish faqat Gurlan shevalari uchun to'g'ri bo'lishi mumkin. Ammo bu tip shevalarda anlautda **ʒ/j** parallel holda qo'llaniladi. Y.Ibragimov **j**-lashish o'zbek tili Gurlan shevalari uchun oldindan mavjud bo'lsa, Xo'jayli shevalarida o'zbek adabiy tili va qo'shni shevalar, shuningdek, To'rko'l-Ellikqal'a shevalari ta'sirida keyinroq vujudga kelganini qayd qiladi [Ibragimov, 2000, 38]. Bizningcha, Xo'jayli shevalaridagi **j**-lashish dialektal zonaning fokus nuqtasi Urganch-Xiva shevalarining ta'siridir. Xo'jayli tumanining Shirin, Ko'lop, Surim, Ajuvli, Uyshun, Qurbanoq, Qamishcholi, Solli, Cho'ra, Qirquyli, Sarichungil, Boysun qishloqlari va Amudaryo tumanining Qangli, Xonjig'ali, Bo'z qishloqlari va Nukus tumani Nazarxon qishlog'ida yashovchi o'zbeklar anlautda **j** undoshidan kam foydalanadi.

F.Abdullayev tomonidan keltirilgan Xorazm qipchoq shevalari uchinchi a'lashgan guruh shevalarining fonetik, grammatik va leksik xususiyatlari mazkur guruh shevalariga fokus nuqta – Urganch-Xiva shevalarining kuchli ta'siri natijasida o'g'uzlarga xos ko'pgina xususiyatlar o'zlashganini, shuning bilan birga qipchoq shevalariga xos xususiyatlarni ham saqlab qolganligini ko'rsatadi. Shu jihatdan, biz mazkur guruh shevalarini oraliq shevalar arealiga kiritdik.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Абдуллаев Ф. Хоразм шевалари. – Тошкент: Фан, 1961.
2. Ибрагимов Ю. Жанубий Оролбўйи ўзбек шевалари тадқиқи: Филол.фан. д-ри...дисс. – Тошкент, 2000.
3. Қурбанбаева Б. Қарақалпақ тилиниң кубла диалектинде сөзлердиң жасалығы хәм морфологиялық өзгешеликлер. – Тошкент: Tafakkur avlodi, 2020.
- 4.<https://slib.uz/oz/article/view?id=2625>
- 5.https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=en&user=oSSeGakAAAAJ&citation_for_view=oSSeGakAAAAJ:u5HHmVD_uO8C
- 6.https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=Iy7hDzQAAAAJ&citation_for_view=Iy7hDzQAAAAJ:bEWYMUwI8FkC
- 7.https://www.researchgate.net/publication/371445473_O'zbek_tili_va_adabiyoti_j_urnali.
- 8.https://www.researchgate.net/publication/371445854_Konferencia_tuplami_200_52022_3

MUNDARIJA

<i>Sirojiddinov Shuhrat</i>	O'zbek tili – xalqaro maydonda!	
I SHO‘BA. O‘ZBEK TILSHUNOSLIGI VA TILSHUNOSLIKNING NAZARIY MASALALARI		
<i>Ashirboyev Samixon</i>	O'zbek adabiy tilining tayanch dialektini belgilash yo'lida	6
<i>Hakimova Muhayyo, Rahmatova Feruza</i>	O'zbek tilida kognitiv metonimiya	11
<i>Juraqobilova Xamida</i>	She'riy asarlarda kognitiv metaforalar shakllanishida lingvomadaniy omillarning ta'siri	17
<i>Mustafayev Fizuli</i>	Kino dilində söz birləşməsi və qoşa sözlər haqqında	24
<i>Jabborov Baxrom, Sharipova Sarvinoz, Istamova Shohista.</i>	O'zbek iboralarining milliy mentalitetni ifodalashdagi o'rni	32
<i>Turdiboyev Tohir</i>	Yordamchi so'zlar masalasiga doir ayrim qarashlar	37
<i>Abjalova Manzura</i>	Hozirgi o'zbek tili leksik sathiga doir ba'zi masalalar	42
<i>Sheronov Boyirboy</i>	Sintaktik sathda mazmuniy-shakliy nomutanosiblik haqida	50
<i>Madjidova Dilorom</i>	Современные методы и проблемы прикладного языкознания	54
<i>Tolipova Dildora</i>	Лакуны в узбекских письменных литературных источниках и проблемы их перевода	59
<i>Elova Dilrabo</i>	O'zbek tilshunosligida uslubiy xoslanishni farqlash xususidagi qarashlar	67
<i>Abdullayev Jumanazar</i>	Yangi O'zbekistonning mumtoz tilshunoslik merosi, zamonaviy lingvistik qadriyati	73
<i>Israilova Saodat</i>	Turk va o'zbek tillarida rang bildiruvchi leksemalar semantikasi	84
<i>Kasimova Ziyoda</i>	Cho'lponning "Kecha va kunduz" romanidagi frazeologik birliklarning badiiy-uslubiy tahlili	88
<i>Baxodirova Shaxlo</i>	Lakuna va realiya munosabati	92

<i>Hakimov Dilshod</i>	“Biz” va “o‘z” olmoshlarining o‘zbek tilidagi funksional maqomi: struktur-semantik tahlil	98
<i>Kurbanbayev Otabek, Qodirberganova Dilnura</i>	O‘tkir Hoshimov asarlarida so‘z birikmasining turlari O‘tkir Hoshimov asarlarida so‘z birikmasining turlari	107
<i>Allaquliyeva Qunduz</i>	Ixtionimlarning lingvistik va ekstralingvistik omillar asosida yangi ma’no ifodalashi	113
<i>Isoqulova Qunduz</i>	So‘z-gaplarning noverbal vositalar bilan ifodalanishi	117
<i>Ismayilli Ayshen</i>	Sintaktik yolla yaranan mikrotoponimlar xulasə	122
<i>Davronova Zarnigor</i>	Sadriddin Ayniyning “Sudxo‘rning o‘limi” qissasidagi antroponimlarining kognitiv-semantik tahlili	132
<i>Muzaffarova Zarrina</i>	Metonimiyaning konseptual modellari	136
<i>Yusupova Aziza</i>	Metaforaning she’riy matnlarda aks etishi	140
<i>Mamarasulova Maftuna</i>	Fonosemantik g‘oyalarning rivojlanish bosqichlari	146
<i>Abdurasulova Dilnoza</i>	Ayollar nutqida konnotatsiya va murojaat birliklarining pragmatik xususiyatlari	151
<i>Soqiyeva Shirin</i>	Tilshunoslikda konseptni o‘rganishda til va madaniyatning o‘rni	157
<i>Abruyeva Zaxro</i>	O‘zbek tilidagi murojaat shakllarining konseptual tuzilishi	160
<i>Bovmanova Bashorat</i>	O‘zbek tilida halollik tushunchasining leksik-semantik ifodalanishi	164
<i>Jumaniyozova Charos</i>	Hajm-o‘lchov bildiruvchi sifatlarning nisbiylik xususiyati	168
<i>Xayrullayeva Ra’no</i>	Kichraytirish qo‘shimchalarining nutqdagi ahamiyati	172
<i>Tursunova Sojidxon</i>	“Fayzining amakisi” hikoyasidagi nutqiy akt vositasida ifodalangan ironiyalar tahlili	177

<i>Utegenova O'g'iloy</i>	Badiiy asarlarda tasviriy ifodalar	181
<i>Maxmudova Matluba</i>	Qaratqich kelishigi semantikasiga doir ayrim mulohazalar	185
<i>Xolmamatova Sarvinozxon</i>	Konnotatsiya va konnotativ birliklarning o'rganilganlik darajasi hamda turlari	191
<i>Turg'unboyeva Dilnoza</i>	Zamonaviy tilshunoslikda miqdor kategoriyasining o'rni	199
<i>O'ralova Nargiza</i>	Parsellyatsiya va metaforaning o'zaro aloqadorligi	204
<i>Jabborova Aziza</i>	O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning BMT Bosh Assambleyasining 72-sessiyasida so'zlagan nutqidagi evfemizmlarning morfologik tahlili	209
<i>Odilova Dilobar</i>	Jahon tilshunosligida o'xshatishlarning ilmiy tadqiqi	214
<i>Nazarov Qobilbek</i>	Turli tizimdagi tillarda soma komponentli maqollarning tasniflanishi	218
<i>Mullaboyeva Shirin</i>	Til, estetik tafakkur va didning paremiologik birliklarda ifodalanishi	226
<i>G'aybullayev Erkinjon</i>	O'zbek madaniyatini ifoda etishda lakunalarning roli: Cho'lpon asarlari misolida	230
<i>Oripova Mavluda</i>	Sinestezik metaforalarning lingvomadaniy xarakteri:sinestezik metafora va milliy o'ziga xoslik	240
<i>Otaxonova Sohiba</i>	Antroponimlarning internet va yangi media makonidagi o'rni	245
<i>Shodmonaliyeva Yulduz</i>	Modallik bilan tasdiq-inkor kategoriyasining o'zaro munosabati	250
<i>Sobirova Maftuna</i>	Konchilik terminotizimi va uning o'zbek leksik tizimidagi o'rni	256
<i>Umarova Shahzoda</i>	O'zbek tilshunosligining kombinator lingvistikaning shakllanishidagi o'rni	260
<i>Turg'unova Maftuna</i>	Til taraqqiyotida kognitiv tilshunoslikning o'rni	270
<i>Muratova Nafisa</i>	Tilak va tabrik nutqiy aktida ekstralingvistik	274

	vositalarning o'rni	
<i>Murotov Hamro</i>	Reklama matnlarining tasnifi	280
<i>Normuminov Laziz</i>	Qo'chqor Norqobil hikoyalarida xalqona so'zlashuv, ibora va maqollarning qo'llanishi	285
II SHO'BA. AMALIY TILSHUNOSLIK VA LINGVODIDAKTIKA MUAMMOLARI.		
<i>Xolmanova Zulxumor</i>	Tilning ma'lumotlarni saqlash va yetkazish funksiyasi	289
<i>Qurbonova Munavvara</i>	Ontolingvistika va pragmalolingvistika munosabatida deyktik birliklarning o'rni	297
<i>Ruzibayeva Nigoraxon</i>	Psychological needs in the language classroom	303
<i>Abdurahmonova Muqaddas</i>	Ментальные омонимы в когнитивной лингвистике	308
<i>Umurzoqova Marhabo</i>	Badiiy matnda ayol lisoniy shaxs tiplari xususida	317
<i>Abjalova Manzura</i>	O'zbek tili multikorpusi – zamonaviy ta'limiy tizim	321
<i>Ruzmetova Novval</i>	Роль узбекских народных традиций в социокультурном развитии студентов	326
<i>G'ulomova Nargiza</i>	Alisher Navoiy mualliflik korpusini yaratishda statistik ma'lumotlarning muhimligi	335
<i>Dedaxanova Muazzam</i>	Lingvistik ekspertizaning yuzaga kelishi va shakllanish tarixi	344
<i>Shamsiyeva Manzura</i>	Animatsion filmlarning aksiolingvistik jihatlari	347
<i>Xudaykulova Shaxnoza</i>	O'zbek tili diskursida global qadriyatlarining aksiolingvistik integratsiyasi	353
<i>Ibragimova Sayyora</i>	Псевдонимы узбекских и русских писательниц: генезис, семантика и когнитивные особенности	357
<i>Tilyabayev Kamil</i>	Благодарные: из эмоционального опыта	361

	изучения узбекского языка как второго	
<i>Alimardanov Elyor</i>	Xorazm dialektal zonasining qipchoq shevali areallari	369
<i>Bozorova Sabohat</i>	Gazeta tili va publitsistik janrlarning lingvostilistik xususiyatlari	372
<i>Abduvoxidova Mavzuna</i>	Обучение грамматике в условиях коммуникативного подхода	377
<i>Mamadayupova Vasila</i>	Katta yoshdagilarning xorijiy til o'rganishi	381
<i>Azizova Feruza</i>	Raqamli texnologiyalarning til evolyutsiyasiga ta'siri: XXI asrda yozma va og'zaki muloqotning transformatsiyasi	385
<i>Abdullayeva Roxila</i>	Xarakter ifodalovchi birliklarning freym tahlili	389
<i>Yusupova Shahzoda</i>	Suggestiv nutq ta'sirchanligini oshirishda sifatlarning o'rni	393
<i>Mamirova Xayriniso</i>	Ko'p ma'noli so'zlarni qayta ishlashning gibridd modellari	398
<i>Nabiyeva Parvina</i>	Assotsiativ tezaurus: til tasviri va inson ongining modellashtirilishi	405
<i>O'rinova Zarifa</i>	Iqtiboslarning intertekstual tezaurusda aks etishi	410
<i>Rayimjonova Matluba</i>	Rauf Parfi she'riyati leksikasini chastotali lug'at asosida tadqiq qilish muammolari va yechimlari	414
<i>Turobova Nargiza</i>	Ulug'bek Hamdam ijodining lingvopragmatik tahlilida presuppozitsiya	418
<i>Abdullajonova Madina</i>	"Fiziologik xatolar"ni disgrafiyadan farqlash masalasi	424
<i>Pulatova Umriniso</i>	Yoshlar slengining ayrim o'ziga xos hududiy xususiyatlari	428
<i>Imomova Ismigul</i>	Dramatik matnlarda qo'llanilgan barqaror birikmalar va maqollarning intertekstual ohang va mazmunini boyitishdagi roli	435
<i>Arolova Nafisa</i>	Til o'zlashtirishda leksik portlash hodisasi	440
<i>Tursunboyeva Fayiza</i>	Korpus lingvistikasining diniy matnlardagi o'rni	443

<i>Amrullayeva Mohinur</i>	O'zbek tilidagi ayrim fe'l-atvor frazemalarining semantik tasnifi va uslubiy xususiyatlari	450
<i>Mirnosirova Dilbar</i>	Bolalar verbal assotsiatsiyalarining ayrim sintaktik xususiyatlari	454
<i>Aminova Zilola</i>	Darsdan tashqari mashg'ulotlarda o'zga tili o'quvchilarning nutqini o'stirish	462
<i>Muratova Ademi</i>	Multilingualism and bilingualism in turkic-speaking countries: contemporary challenges and development prospects	466
<i>Umurzakova Zuxraxon</i>	Ona tili darslarida interaktiv raqamli resurslarni tatbiq etishning didaktik qulayligi	472
<i>Maxmudjonova Nargizaxon</i>	Tilshunoslarga bog'lab berilgan tomorqa...	477
III SHO'BA. MADANIYATLARARO MULOQOT VA O'ZBEK TILI TARAQQIYOTI		
<i>Uluqov Nosirjon, Solixodjayeva Xavasxon</i>	O'zbek sayillari va ayrim turk bayramlarining etnolingvistik hamda lingvokulturologik tahlili	481
<i>Mirzodjanova Malika</i>	Сравнительный семантический анализ употребления английских “over”, “above” и их таджикских эквивалентов	489
<i>Komilova Gavharoy</i>	Nutq tadqiqida yangi yondashuvlar	484
<i>Pulatova Zamira</i>	Роль межкультурной коммуникации в процессе изучения языков	497
<i>Moldokulova Elina</i>	Сохранение узбекской культурной идентичности через язык и традиционный костюм в эпоху глобализации	501
<i>Yo'ldoshxonov Javohirbek</i>	Микротопонимы как ономастическая реалия: сравнительный анализ ташкента и лондона	505
<i>Abduqodirova Zebo</i>	The role of lingvocultural competence in the translation of specialized ecological texts. (English and Uzbek languages)	509

<i>Otamirzayeva Sug'diyona</i>	Teaching legal english in uzbek context: challenges of terminology	514
<i>Sayfiyeva Komila</i>	Fitonim komponentli o'zbek va ingliz maqollarining madaniyatlararo qiyosiy tadqiqi	521
<i>Madjidova Maftuna</i>	Лингвосоматические единицы которые характерные для арабской культуры	529
<i>Xasanova Sohijamol</i>	Ingliz va o'zbek tillarida "yaxshilik" va "yomonlik" kategoriyalarining lingvokulturologik tahlili	534
<i>Lafasova Mavjuda</i>	Xorij tilshunosligida o'xshatishlar tadqiqi	539
<i>Olimova Mushtariybonu</i>	O'zbek va ingliz xalq maqollaridagi "omad" va "omadsizlik" konseptlarining qiyosiy tahlili	544
IV SHO'BA. O'ZBEK TILINING XORIJDA O'QITILISHI VA O'ZARO HAMKORLIK MASALALARI		
<i>Akalin Ahmet</i>	<i>Kültür Taşıyıcısı Olarak Özbek Dilinin Diplomatik Fonksiyonu</i>	549
<i>Rahmonqulov Abdunazar</i>	O'zbek va tojik tillari interferensiyasi haqida	555
<i>Rafibayeva Nasiba, Mingboyeva Oypari</i>	Лингвистика и страноведческий аспект в преподавании иностранного языка	559
<i>Xakimova Mavzunadjon</i>	Лингвистическое табу и стратегия эвфемизации в таджикском и английском языках	563
<i>Musurmankulova Shaxribon</i>	Turk tiliga xos ayrim frazemalar tahlili	569
<i>Xodjayeva Mashhura</i>	Влияние глобализационных тенденций на методику обучения иностранным языкам	576
<i>Erkaboyeva Havojon</i>	Translation studies and the internationalization of the uzbek language	581

<i>Axmedova Niluzar</i>	Emotsional leksikaning semantik-pragmatik talqini: ingliz va o'zbek tillari misolida	584
V SHO'BA. TIL TARIXI VA TURKIY TILLAR TADQIQOTLARI		
<i>Seyhan Tanju</i>	Ali Şir Nevâyî ve Üslubunda Fiillerin Yeri	589
<i>Abdushukurov Baxtiyor</i>	O'zbek tilining tarixiy takomili va buguni	604
<i>Rahimi Farhad</i>	Nezrali'nin Çağatay Türkçesi Sözlüğünün Yanlışıları Üzerine	611
<i>Jafarzade Vahide</i>	Mustafa Zəririn "Siyərün-nəbi" əsəri haqqında bəzi qeydlər	640
<i>Muhammadiyahva Dilafro 'z</i>	"Boburnoma" parallel korpusini yaratishdagi tarjima tamoyillari	650
<i>Bo'ronov Anvar</i>	Poloves-qipchoq tillari maishiy leksikasi milliy identifikatsiyalash mezoni sifatida	657
<i>Xo'janiyazova Shahnoza</i>	Alisher Navoiyning "Sab' ai sayyor" asaridagi idish-tovoq nomlarining leksik-semantik xususiyatlari	665
<i>Xolmurodova Mushtariy</i>	"Nasoyim ul-muhabbat" asaridagi tibbiy terminlar tahlili	670
<i>Mirzayeva Ulker</i>	Yunan mənəbələrində işlənən Azərbaycan antroponimlərinin leksik-semantik təhlili	676
<i>Babazade Rahshane</i>	Mustafa Zəririn "Yüz hədis və yüz hekayə" əsərində zərflər	684
<i>Yodgorov Hamid</i>	"Qo'noq" umumturkiy leksemasining etimologiyasi	697
<i>O'razova Iqbol</i>	Frazemalar kognitiv semantikaning o'rganish obykti sifatida	701
<i>Azizzade Turkan</i>	R.O.Şor Yafəs-türk dil əlaqələri haqqında	705
<i>Saygin Muhterem</i>	Klasik Türk Edebiyatının Doğu Sahasında Sevgili İçin Kullanılan Bir İfade Körke Bay (Körkke Bay,	711

	Görge Bay)	
<i>Hamishog'lu Meryem</i>	Türkçenin İlk Sözlüğü Dîvânu Lugâti't-Türk'ten Özbek Türkçesine Bitki Adları	718
<i>Bakirov Qudratillo</i>	Turkiy dunyoda vaqt tushunchasi va uning o'rganilishi	734
<i>Sattorova Shahnoza</i>	O'zbek va turk tillarida bir xil etimologiyaga ega o'simlik nomlarining qiyosiy tahlili	739
<i>Maqsudova Feruza</i>	Muqaddas qadamjo nomlari – onomastika sohasining o'rganish obyekti sifatida	745
<i>Azizova Nilufar</i>	“Devonu lug'otit turk”dagi o'z qatlamga oid ijtimoiy munosabat semali leksemalar	750
<i>O'tkirbek Muhammad Sobir</i>	Arba'in she'rlarda “hayit” so'zining lingvopoetik timsollari	756
<i>Siddiqova Naimaxon</i>	Eskirgan so'zlarning eskirmagan ma'nolari	760
<i>Qasimova Sema</i>	“Kitabi-Dədə Qorqud” matnlərində qadin-kishi müraciət formalarinin üslubi, linqvistik və psixolinqvistik tahlili	766
<i>Turdiyeva Roza</i>	O'zbek, qoraqalpoq va ingliz tillaridagi maqollarda zoonimlarning umumiy va milliy xususiyatlari	774